

Van: Stedelijke Regio 's-Hertogenbosch

Verzonden: dinsdag 16 mei 2023

Aan: STATENGRIFFIE <STATENGRIFFIE@brabant.nl>

Onderwerp: KvT Link webinar duurzame verstedelijking SRsH + gestelde vragen en antwoorden - 8 mei 2023

Beste griffies in de stedelijke regio 's-Hertogenbosch,

Zoals toegezegd deel ik hierbij de volgende zaken met jullie ter verspreiding onder de raadsleden:

- De link naar het webinar duurzame verstedelijking SRsH ([link](#))
- De (geanonimiseerde) gestelde vragen en op sommige plekken aangevulde antwoorden (zie bijlage).

Hopende u voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,

Procesregisseur Verstedelijkingssakkoord
Stedelijke Regio 's-Hertogenbosch

Gestelde vragen tijdens Webinar Duurzame Verstedelijking Stedelijke Regio 's-Hertogenbosch
Datum: 8 mei 2023, 19:00 uur
Opsteller: procesregisseur Stedelijke Regio 's-Hertogenbosch

Overzicht gestelde vragen en antwoorden (Vraag = V, Antwoord = A)

V1: *Hoe staan jullie tegenover het behoud van voorzieningen in kleine kernen? Graag mondeling als dat kan. We denken aan bijvoorbeeld bedrijvigheid. Dat men kan blijven werken in hun eigen dorp.*

A1: Deze vraag komt terug in de 'dorpenstrategie'. Dit komt straks terug in het verhaal van Ferry Aerts, de volgende spreker. Aanvullend: *In de centrumdorpen zetten we de woningbouwopgave in als hefboom voor het versterken van het draagvlak van de voorzieningen, de leefbaarheid van die dorpen en de veranderende bevolkingssamenstelling. Ook de dorpen hebben te maken met een sterke vergrijzing, voorzieningen die onder druk staan en met arbeidsmigratie. Het is belangrijk om de nieuwbouw zoveel als mogelijk in het hart van de kern in te zetten, aantrekkelijk voor de eigen (vergrijzende) bevolking, betaalbaar en compact, ook voor de jongeren en arbeidsmigranten in het dorpen (red.).*

V2: *Hoe gaan we om met capacitaire problemen op het gebied van materiaal en personeel bijvoorbeeld bij NS als we willen intensiveren op mobiliteit?*

A2: De verstedelijkingsopgave is gericht op de lange termijn. Dergelijke ontwikkelingen en trends zullen wellicht invloed hebben maar doen niets af aan de noodzakelijke opgave waar we voor staan.

V3: *Nemen jullie dit soort partners, zoals Prorail/NS wel mee in het akkoord? Zodat het integraal wordt opgepakt?*

A3: Er is contact met NS/Prorail, maar dat gaat over specifieke locaties. Ze zijn ook aangehaakt bij het Multimodaal Regionaal Mobiliteitspakket.

V4: *Wanneer komt de dorpenstrategie bij de Raad? Kan Bernheze een pilot krijgen?*

A4: Zoals zojuist is toegelicht, wordt het proces voor dorpenstrategie Brabantbreed opgepakt met een procesvoorstel. We zullen de wens voor een pilot hierin meenemen.

V5: *De focus ligt heel sterk op Brabant. Maar de wereld houdt niet op bij de Maas. Oss en Land van Cuijk zijn ook sterk gericht op Nijmegen. Hoe zorgen we voor een goede afstemming en voor grensoverschrijdende samenwerking?*

A5: Dat is correct. Directe aanleiding voor dit stuk is 'Novex Brabant'. Dit verklaart de focus. Maar in de samenwerking met de provincie Noord-Brabant en het Rijk kijken we wel met een bredere blik, over de provinciegrenzen.

V6: *Hoe is er gekeken naar vraag dat als je geen trein hebt, je daar ook niet op kunt ontwikkelen. Dat geeft risico van vicieuze cirkel voor middelgrote kernen zonder trein.*

A6: In het ontwikkelperspectief wordt aandacht besteed aan de positie van middelgrote steden zonder treinstation. Er wordt in het perspectief ingezet op een verbetering van het OV op die locaties, door bijv. de inzet van een Bus Rapid Transit (BRT) en alternatieve modaliteiten zoals de (elektrische) fiets. Zoals nu wordt toegelicht in het webinar.

V7: *Maar mobiliteit gaat over grenzen subregio's heen. Kijkt provincie daar naar? Zeker gezien de gemeenten aan de randen van de subregio*

A7: Er ligt op provinciaal niveau een visie op mobiliteit. Die 'linkt' de verschillende (sub)regio's ook aan elkaar.

V8: *Is al duidelijk in welke mate de transitie in de agrarische sector/ stikstof nog van invloed gaat zijn? En hoe we dat kunnen meenemen?*

A8: Deze wordt Brabantbreed opgepakt is het zogenaamde 'BPLG', Brabants Programma Landelijk Gebied. Er wordt door de provincie Noord-Brabant gewerkt aan het 'ruimtelijk voorstel'. Deze bestaat uit drie sporen: 1) verstedelijking, 2) aanpak landelijke gebied en natuur en 3) energie en klimaat. Nu hebben we het vooral over 1) verstedelijking.

V9: *Wat was de onderzoeksvraag? Hoe wordt, t.a.v. duurzame verstedelijking, samengewerkt binnen de regio? Hoe ziet de samenwerking eruit?*

A9: We zijn als Rijk, provincie, waterschappen, B5-steden en gemeenten samen op weg om te ontdekken wat de juiste koers is voor de duurzame verstedelijking van Brabant en welke ingrepen of koerswijzigingen daarvoor nodig zijn. Het Dashboard Verstedelijking (*een softwareprogramma dat inzicht geeft in de consequenties van ruimtelijke keuzes, red.*) heeft ons daarin een flink eind op weg geholpen en de intensieve samenwerking tussen partijen heeft veel energie losgemaakt en kansen in beeld gebracht. We willen daarom verder bouwen op de Verstedelijkingsstrategie Brabant 2040 en de regionale Ontwikkelstrategie van de Metropoolregio Eindhoven/Stedelijk Metropoolregio, Stedelijke Regio 's-Hertogenbosch, Stedelijke Regio Breda-Tilburg en stedelijke regio West-Brabant-west van medio 2022 door als partners afspraken te maken over het realiseren van onze ambities.

V10: *Dank! Ben ook benieuwd naar of er een overzicht is HOE die samenwerking eruit ziet. Wat zijn bevoegdheden, verantwoordelijkheden. Wat is de rol van de gemeenteraad?*

A10: Dat is een logische vraag. Daar zal een volgende spreker ook bij stilstaan.

V11: *Ik mis veerponten bij de mobiliteitstransitie. Wat is de visie op het betaalbaar en duurzaam in de vaart houden van veerpontjes? Deze zijn belangrijk voor de nabijheid van wonen, werken en voorzieningen.*

A11: Op dit moment is dit nog niet meegenomen in de provinciale strategie. Dit gaat aandacht krijgen in het vervolg van het proces.

V12: *Land van Cuijk komt niet voor in presentatie terwijl ook daar 3 stations zijn!*

A12: De exercitie die nu wordt toegelicht is uitgevoerd bij de gemeenten in onze regio, op dat moment was Land van Cuijk nog niet aangesloten. Dit wordt nu opgepakt.

V13: *Dat klopt niet, Land van Cuijk is vanaf begin 2023 aangesloten en heeft veel input geleverd. Jammer dat dit weer niet terug komt in de stukken en presentatie.*

A13: Het rondje van Christiaan dateert al van 2021 en 2022. Inmiddels is het bezoek aan Land van Cuijk geweest. De resultaten worden nu uitgewerkt en later toegevoegd.

V14: *Van welk bureau is Christian?*

A14: Het bedrijf is Studio Bereikbaar

V15: *Hoe wordt er geleerd van andere, eventueel vergelijkbare regio's?*

A15: De provincie Noord-Brabant zit bij alle regio's aan tafel en is een linking pin in de uitwisseling van informatie. Er is contact met de andere regio's, zoals de stedelijke regio Breda-Tilburg en Zuidoost Brabant.

V16: *Is de BTAL gebaseerd op gewone fietsen of op e-bikes? En welke verbindingen zijn gebruikt, reeds bestaande fietsverbindingen of ook geplande fietsverbindingen?*

A16: De vraag over de BTAL:

- De Fiets-nabijheidsscore: 15 minuten fiets-contour rond centrum van kern met minimaal nabijheidsklasse stedelijk (Breda, Tilburg, Den Bosch, Eindhoven) of 10 minuten fiets-contour rond centrum van kern met minimaal nabijheidsklasse semi-stedelijk (Bergen Op Zoom, Roosendaal, Oss, Helmond).
- OV-score. Mate waarin een locatie is aangetakt op een (H)OV-locatie. Des te beter de (H)OV-halte, des te grotere afstand mogelijk (gebaseerd op gemiddelde snelheid, actieradius en frequentie).
- Spoorpotentieel: Mate waarin huidige bebouwing samen met potentieel programma een casus geeft voor nieuw station of bedieningsupgrade van een bestaand station.

Deze drie onderdelen worden meegenomen. Daarachter zit een model op basis van GIS-informatie.

V17: *Hoe worden de andere treinstations gezien (i.r.t. schaalsprong spoorzones en HOV knooppunt ontwikkeling)? Zien we deze stations ook als een soort spoorgebonden HOV knooppuntontwikkelingen?*

A17: Bij stations geldt dat nabijheid belangrijk is. Rondom alle stations is het een onderzoeksvraag hoe je hier kwaliteit kunt maken die past bij het gebied.

V18: *Als je in je schaalsprong maar ca 10% toe kan voegen, moeten we dan niet voorzien/investeren in de huisvesting voor vergrijzing ipv in aantrekkelijke maken van talent? De 'grijze golf' kan en zal immers voldoende ruimte 'achterlaten' om die te huisvesten?*

A18: Het een kan niet zonder het ander. Het is niet of / of, maar en/en.

V19: *Hoe (wanneer) past de dorpenstrategie in de kalender en daarbij ook de gemeenteraden kalenders?*

A19: Dit wordt Brabantbreed opgepakt en voorzien van een procesvoorstel. De exacte datum is niet bekend.